

Spis treści

Parę słów od Jubilata	11
Prolog. Profesor Maciej Bałtowski – mistrz, mentor i przyjaciel (Z. Pastuszak, A. Miszczuk)	13
Wykaz ważniejszych publikacji Jubilata	25
Książki autorskie lub współautorskie	25
Redakcja i współredakcja monografii naukowych	26
Najważniejsze artykuły i rozdziały w monografiach	27
Pozostałe wybrane artykuły i rozdziały w monografiach	29
Wprowadzenie. Od redaktorów monografii	33

I. Globalne problemy gospodarcze

1. Własność, ustrój, rozwój (Grzegorz W. Kołodko)	37
Początki transformacji	38
Spektrum form własności	42
Państwo i rynek, kraj i zagranica	47
Literatura	49
2. Państwowa własność przedsiębiorstw w warunkach przesilenia cywilizacyjnego (Elżbieta Mączyńska)	53
Wprowadzenie	53
Przesilenie cywilizacyjne, chwiejność, kryzysogenność współczesnego świata	56
Państwo versus rynek – wielowiekowe kontrowersje i ich podłoże z Adamem Smithem w tle	61

Państwo w warunkach przesilenia cywilizacyjnego i multiplikacji kryzysów	64
Konkluzja	66
Literatura	66
3. Nowy pragmatyzm – szanse i ograniczenia z uwzględnieniem badań Profesora Macieja Bałtowskiego (Marian Gorynia)	71
Wprowadzenie	71
Przegląd literatury/rozważania teoretyczne	72
Metodyka badawcza	75
Wyniki badań	75
Omówienie wyników badań i konkluzje	78
Osobiste refleksje	78
Literatura	80
4. Własnościowe utopie ekonomiczne (Grzegorz Kwiatkowski)	81
Wprowadzenie	81
Definicja własnościowych utopii ekonomicznych	82
Własnościowe utopie ekonomiczne w ujęciu historycznym	84
Próba typologii współczesnych własnościowych utopii ekonomicznych	86
Wnioski i refleksje	90
Literatura	91
5. Transformacja i ekonomia przyszłości – dzisiaj (Maciej Miszewski)	93
Wprowadzenie	93
Transformacja gospodarcza – aspekt teoretyczny	94
„Ekonomia przyszłości”	96
Podsumowanie	99
Literatura	100
6. Ekonomia a niepewność (Łukasz Jasiński)	101
Wprowadzenie	101
Niepewność związana z człowiekiem (jednostką)	102
Niepewność związana z dynamicznymi procesami rynkowymi	103
Niepewność wynikająca z aktywności państwa	104
Niepewność dotycząca samych ekonomistów	104
Podsumowanie	106
Literatura	106
7. Pandemia COVID-19 a sektor ubezpieczeń (Adam Śliwiński)	107
Wprowadzenie	107
Pandemia a ryzyko pandemii z punktu widzenia ubezpieczeń	108
Ubezpieczenia na tle innych sektorów	110

Wpływ pandemii na sektor ubezpieczeń w Polsce	112
Konkluzje	115
Literatura	115
8. Pozycja Chin w globalnych łańcuchach wartości (Tomasz Białowas)	117
Wprowadzenie	117
Przegląd literatury	118
Metoda badawcza i źródła danych statystycznych	120
Pozycja Chin w globalnych łańcuchach wartości	122
Konkluzje	126
Osobiste refleksje	127
Literatura	128
9. Stan i perspektywy rozwoju gospodarki opartej na wiedzy w krajach UE (Tomasz Kijek)	131
Wprowadzenie	131
Istota i cechy gospodarki opartej na wiedzy	133
Koncepcje pomiaru gospodarki opartej na wiedzy	134
Metodyka badania	136
Wyniki	138
Konkluzje	139
Literatura	140
10. Makro- i mikroekonomiczne podstawy rozwoju skandynawskich gospodarek opartych na wiedzy (Maciej Bałtowski, Zbigniew Pastuszak)	143
Wprowadzenie	143
Szwecja i Finlandia jako kraje realizujące zasady gospodarki opartej na wiedzy	145
Z czego to wynika	148
Konkluzje	152
Aktualizacja tekstu – według danych z lat 2020–2022	153
Literatura	157

II. Transformacja gospodarki polskiej

1. Transformacja społeczno-gospodarcza Polski – ujęcie regionalne (Andrzej Miszczuk)	163
Wprowadzenie	163
Transformacja instytucjonalna regionów (województw)	167
Typologia regionów ze względu na dynamikę transformacji społeczno-gospodarczej	171

Konkluzje	175
Literatura	175
2. Przedsiębiorstwa państwowe w transformacji polskiej gospodarki – perspektywa ilościowa (Piotr Kozarzewski)	177
Wprowadzenie	177
Przedsiębiorstwa państwowe: problemy definicji i pomiaru	179
Metodologia badania	181
Udziały przedsiębiorstw państwowych w Polsce	183
Konkluzje	187
Literatura	188
Aneks. Udział przedsiębiorstw państwowych w polskiej gospodarce	191
3. Wybrane aspekty finansowe przedsiębiorstw w okresie transformacji polskiej gospodarki – perspektywa ścieżek ich powstawania (Jan Chadam)	193
Wprowadzenie	193
Modele tworzenia przedsiębiorstw w okresie transformacji	194
Wyniki finansowe spółek	197
Struktura finansowania aktywów spółek i kierunki przepływów pieniężnych	199
Konkluzje	202
Literatura	203
4. Ewolucja polityki budżetowej w Polsce (Magdalena Miszczuk)	205
Wprowadzenie	205
Polityka budżetowa w latach 1991–1998	207
Polityka budżetowa w latach 1999–2009	209
Polityka budżetowa w latach 2010–2020	213
Konkluzje	216
Literatura	217
5. Transformacja systemu bankowego w Polsce – przebieg i efekty (Jerzy Węclawski)	219
Wprowadzenie	219
Sytuacja wyjściowa	220
Nowa struktura systemu bankowego – instytucje regulacyjne	220
Instytucje i regulacje nadzorcze	222
System gwarantowania środków pieniężnych	224
Przekształcenia sektora banków komercyjnych	224
Konkluzje	228
Literatura	229

6. Transformacja rynku ubezpieczeniowego w Polsce (Teresa Bednarczyk) ...	231
Wprowadzenie	231
Rozważania teoretyczne	232
Metodyka badawcza	233
Wyniki badań	234
Konkluzje	240
Osobiste refleksje	240
Literatura	241
7. Właścielska renta polityczna w teorii i praktyce (Sławomir Sękowski) ...	243
Wprowadzenie	243
Teoria i przegląd literatury	244
Metodyka	247
Wyniki badań empirycznych	248
Dyskusja i konkluzje	251
Literatura	253
8. Polityka dywidendowa spółek notowanych na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie (Mieczysław Kowerski)	255
Wprowadzenie	255
Przegląd literatury	256
Determinowany koniunkturą gospodarczą wzrost skłonności do płacenia dywidend	258
Zróżnicowanie skłonności do płacenia dywidend notowanych spółek	260
Wzrost udziału spółek płacących dywidendy z zysku zatrzymanego	261
Wzrost wartości wypłacanych dywidend	262
Wzrost stóp wypłat dywidend i stóp dywidend	264
Docelowa stopa wypłaty dywidendy spółek notowanych na GPW	266
Konkluzje	267
Literatura	268
9. Zakres i znaczenie partycypacji publicznej w tworzeniu strategii rozwoju polskich miast (Piotr Maleszyk)	273
Wprowadzenie	273
Uspołecznienie tworzenia strategii terytorialnych w świetle literatury przedmiotu	274
Partycypacja publiczna w tworzeniu strategii rozwoju miast – wyniki analiz i dyskusja	277
Konkluzje	282
Literatura	283

Post Scriptum. O pozytywnym wpływie Profesora na życie innych	285
Wolność sama się nie obroni (Leszek Balcerowicz)	291
Spis rysunków	293
Spis tabel	295
List gratulacyjny Prezesa Polskiego Towarzystwa Ekonomicznego, prof. dr. hab. Mariana Goryni i Honorowej Prezes Polskiego Towarzystwa Ekonomicznego, prof. dr. hab. Elżbiety Mączyńskiej	297
List gratulacyjny Prezydenta Miasta Lublina, dr. Krzysztofa Żuka	299
List gratulacyjny Wiceprezesa zarządu Intrograf SA, dr. Mariusza Świetlickiego	301